

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD TRNAVA

legiu el. zařnam
č. 16963/2021
19. 07. 2021

Váš list číslo / zo dňa
07.07.2021

Naše číslo
KPU TT-2021/9304-9/59258/Hor,Ja,Pe

Vybavuje/linka
Ing. Horváthová / 033 2452828
Ing. Jakabšicová / 033 2452832
Mgr. arch. Petrovič / 033 2452824

Trnava
16.07.2021

Krajský pamiatkový úrad Trnava (ďalej len „KPÚ Trnava“), ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk, na základe oznámenia vlastníkov pozemku parc. č. 1834 v katastrálnom území Galanta, mesto Galanta – Karol Kollárik a Mária Kolláriková, bytom Školská 755/6, 924 01 Galanta, o havarijnom stave murovaného oploštenia oddeľujúceho uvedenú parcelu od parcely č. 1851/1, ktorá je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky „kaštieľ a park“ v Galante, doručeného dňa 07.07.2021, a po vykonaní miestnej obhliadky a prerokovaní predmetnej veci dňa 13.07.2021, k zámeru odstránenia murovaného oploštenia na juhozápadnej hranici pozemku parc. č. 1834 v katastrálnom území Galanta, vydáva toto

z á v ä z n é s t a n o v i s k o .

KPÚ Trnava v zmysle § 27 ods. 2 a § 30 ods. 4 pamiatkového zákona, so zámerom odstránenia zachovaného murovaného oploštenia na juhozápadnej hranici pozemku parc. č. 1834 v katastrálnom území Galanta, oddeľujúceho predmetnú parcelu č. 1834 od parcely č. 1851/1, k. ú. Galanta, ktorá je súčasťou nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky „kaštieľ a park“ v Galante, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 18/1-2,

s ú h l a s í

s nasledovnými podmienkami:

1. Vzhľadom na súčasný narušený stav zachovaného úseku pôvodného murovaného oploštenia na hranici parcely č. 1834, k. ú. Galanta, s parkom Neogotického kaštieľa v Galante (parc. č. 1851/1, k. ú. Galanta), je možné zachované murované oploštenie odstrániť v celom rozsahu a nahradiť ho novým plným oploštením.
2. Nové plné oploštenie je nutné vybudovať na mieste pôvodného murovaného oploštenia, t. j. zachovať pôvodnú polohu oploštenia na hranici parku. Prioritne je potrebné nové oploštenie riešiť vo výške pôvodného murovaného oploštenia.
3. Nové oploštenie je potrebné minimálne zo strany parku omietnuť klasickou omietkou na báze vápna.
4. Všetky práce súvisiace s odstránením pôvodného murovaného oploštenia a realizáciou nového oploštenia je potrebné vykonávať spôsobom, aby nedošlo k akémukoľvek ohrozeniu a poškodeniu zelene nachádzajúcej sa na parcele č. 1851/1, k. ú. Galanta, ktorá je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky. Po realizácii stavby je nutné bezprostredné okolie riešeného oploštenia zo strany parku upraviť do pôvodného stavu.

5. V prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavebných prác musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález KPÚ Trnava priamo alebo prostredníctvom mesta. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Na nálezy, ktoré sa nájdu počas stavby, sa vzťahuje aj § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Záväzné stanovisko KPÚ Trnava má platnosť 3 roky odo dňa vydania, ak nedôjde k jeho použitiu na účel, pre ktorý je určené.

Odôvodnenie:

Na Krajský pamiatkový úrad Trnava (ďalej len „KPÚ Trnava“) bolo dňa 07.07.2021 doručené oznámenie vlastníkov pozemku parc. č. 1834, k. ú. Galanta – Karol Kollárik a Mária Kolláriková, bytom Školská 755/6, 924 01 Galanta, o havarijnom stave murovaného oplotenia oddeľujúceho uvedenú parcelu od parcely č. 1851/1, ktorá je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky „kaštiel a park“ v Galante.

V písomnom oznámení vlastníci uvedeného pozemku upozornili na havarijný stav predmetného murovaného oplotenia, v dôsledku čoho múr svojim dezolátnym technickým stavom ohrozuje život ako i zdravie nielen ich vlastnej rodiny, ale aj širokej verejnosti, ktorá denne navštevuje areál parku.

Vlastníci predmetného pozemku poukázali aj na to, že v celej dĺžke oplotenia parku na strane, kde sa tento múr nachádza, je oplotenie tvorené v zásade rovnakými prefabrikovanými dielcami, ktoré tam osadili okoliť vlastníci susediacich pozemkov, a zároveň vyzvali na bezodkladné uskutočnenie opatrení na riešenie aktuálneho havarijného stavu murovaného oplotenia ohrozujúceho širokú verejnosť.

KPÚ Trnava vydal k zámeru odstránenia predmetného pôvodného murovaného oplotenia na juhozápadnej hranici pozemku parc. č. 1834, k. ú. Galanta, nesúhlasné záväzné stanovisko pod číslom KPUTT-2021/9304-4/36946/Hor,Ja zo dňa 12.05.2021. Uvedené záväzné stanovisko bolo vydané na základe žiadosti Eriky Bogárovej, Česká 247/6, 924 01 Galanta, v zastúpení stavebníka – Karol Kollárik, bytom Školská 755/6, 924 01 Galanta, vo veci vyjadrenia k stavbe „Prestavba rodinného domu s. č. 753“, navrhovanej na pozemkoch parc. č. 1838, 1834 v k. ú. Galanta. Podľa predloženého projektu (časť „Technická správa“ - zodpovedný projektant: Erika Bogárová, Galanta; dátum spracovania projektu: 3/2021), súčasťou navrhovanej stavby, okrem prestavby rodinného domu súp. č. 753, mala byť aj výmena oplotenia po celej šírke pozemku parc. č. 1834 a realizácia nového oplotenia, prevedeného z betónových dielcov, do výšky 2,0 m. Vzhľadom k tomu, že stavebník v rámci stavby plánoval realizovať výmenu pôvodného oplotenia za nové, KPÚ Trnava považoval za jednoznačné, že stavebník je vlastníkom predmetného oplotenia. Po preskúmaní dostupných podkladov KPÚ Trnava dospel k názoru, že zachovaný úsek murovaného oplotenia vypovedá o existencii a výraze pôvodného murovaného oplotenia na tomto mieste, ktoré na základe dostupných historických máp pochádza z 2. polovice 19. storočia, preto v uvedenom záväznom stanovisku stanovil podmienku murované oplotenie na hranici parcely č. 1834 s parkom zachovať a obnoviť.

Riešené oplotenie sa nachádza v bezprostrednom okolí nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky „kaštiel a park“ v Galante, evidovanej v ÚZPF pod číslom 18/1-2, z tohto dôvodu sa na neho vzťahujú ustanovenia § 27 pamiatkového zákona. V zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, v okruhu desiatich metrov, nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky.

Vznik Neogotického kaštieľa v Galante je datovaný do 3. tretiny 16. storočia. Postupne ho predstavali v neskororenesančnom (1633) a barokovom slohu (1744). Dnešnú romantickú novogotickú podobu získal za grófa Jozefa Esterházyho po prestavbe ukončenej v roku 1861. Park pri neogotickom kaštieli bol založený v prírodne – krajinárskom slohu v druhej polovici 19. storočia s prihliadnutím na romantizujúci charakter stavby kaštieľa. Park je neoddeliteľnou súčasťou kaštieľa a dotvára jeho historické prostredie.

Na historických mapách z r. 1842 a 1892 je severovýchodne od kaštieľa znázornený menší hospodársky dvor s ďalšími objektmi, ktoré pravdepodobne tvorili zázemie kaštieľa. Základná objektová skladba tejto zástavby sa zachovala do súčasnosti. Podľa historickej mapy z r. 1892 bol hospodársky dvor a ďalšie objekty severovýchodne od kaštieľa oddelené od plochy parku murovaným oplotením, z ktorého sa do súčasnosti zachoval iba predmetný úsek parcelného múru na juhozápadnej hranici parcely č. 1834. Ďalšie úseky pôvodného murovaného oplotenia boli v uplynulom období nahradené novými z novodobých materiálov, ich poloha však približne zachováva polohu pôvodného murovaného oplotenia. Pri obhliadke murovaného oplotenia zo strany parku, vykonanej pracovníkmi KPÚ Trnava dňa 29.04.2021, bolo zistené, že parcelný múr je plný, murovaný z plných pálených tehál, s omietanou povrchovou úpravou s hladkým povrchom, bez ďalšieho členenia. Na krátkom úseku v severozápadnej časti múru, vedľa domu č. 753, sa zachovalo jeho ukončenie v tvare plytkej šikmej striešky, pokrytej pálenou škridlou. V línii zachovaného úseku pôvodného murovaného oplotenia sa na severozápadnej strane nachádzal zadný obvodový múr riešeného rodinného domu č. 753, na juhovýchodnej strane zadná fasáda susednej budovy školy na parcele č. 1833. Vizuálnou obhliadkou neboli zo strany parku viditeľné závažné statické poruchy (trhliny) múru.

Na základe doručeného oznámenia a výzvy vlastníkov pozemku parc. č. 1834 zo dňa 07.07.2021 KPÚ Trnava dňa 13.07.2021 vykonal obhliadku predmetného oplotenia a prerokoval danú vec s vlastníkmi uvedeného pozemku, za účasti projektantky stavby „Prestavba rodinného domu s. č. 753“. Pri obhliadke bolo zistené, že zadná časť domu č. 753 už bola odstránená a nanovo v hrubej stavbe vybudovaná pri dodržaní pôvodnej šírky domu. Keďže zadný obvodový múr domu č. 753 bol odstránený, murované oplotenie na severozápadnej strane nie je ukotvené a múr je viditeľne naklonený smerom do parku. Zo strany dvora domu č. 753 sú na povrchu múru viditeľné pozostatky pristavaných konštrukcií.

Vlastníci dotknutých parciel č. 1834, 1838 na rokovaní požiadali o okamžité odstránenie poškodeného múru, aby neprišlo k ohrozeniu života návštevníkov parku alebo ich rodinných príslušníkov. Podľa názoru vlastníka, p. Kollárika, riešené oplotenie nie je ich majetkom, ale je ochotný na svoje náklady vystavať nové bariérové oplotenie.

Zistené skutočnosti – súčasný stav murovaného oplotenia a stav jeho bezprostredného okolia po odstránení zadného obvodového múru domu č. 753, ktorý pôvodne slúžil ako parcelný múr v pokračovaní riešeného murovaného oplotenia na hranici s parkom, KPÚ Trnava považuje za zásadnú zmenu oproti pôvodne posudzovanému stavu. Vzhľadom na súčasný stavebno-technický stav zachovaného murovaného oplotenia a riziko jeho zrútenia smerom do parku, KPÚ Trnava súhlasí s jeho odstránením v celom rozsahu, s podmienkou vybudovať nové oplotenie ako plné, na mieste pôvodného murovaného oplotenia. Rešpektovaním pôvodnej polohy oplotenia na hranici parku bude zachovaný urbanistický atribút pôvodného historického oplotenia. Vzhľadom k tomu, že pôvodné materiálové riešenie a výraz historického oplotenia v plnom rozsahu už nie je možné prinavrátiť, KPÚ Trnava použitie novodobých materiálov (napr.: betónových prefabrikovaných plotových dielcov) pri realizácii nového úseku oplotenia akceptuje, požaduje však povrch oplotenia minimálne zo strany parku riešiť ako omietnutý podľa zachovaného pôvodného vzoru, za účelom aspoň čiastočného prinavrátania pôvodného výrazu oplotenia na hranici parku. KPÚ Trnava ďalej odporúča nové oplotenie riešiť vo výške pôvodného murovaného oplotenia, aby zostala aspoň vizuálne zachovaná informácia o pôvodnom oplotení a vytvoril sa vzor, ku ktorému bude možné obnovovať časti oplotenia parku, ktoré boli v minulosti odstránené a nahradené rôznymi nevhodnými materiálmi a povrchmi.

V súvislosti so skutočnosťou, že na severovýchodnej strane parku kaštieľa je oplotenie na hranici susediacich pozemkov (okrem riešenej parcely č. 1834 so zachovaným murovaným oplotením) tvorené väčšinou z betónových prefabrikovaných dielcov, KPÚ Trnava uvádza, že k realizácii týchto nových úsekov oplotenia z novodobých materiálov sa nevyjadril a ich riešenie neschvaľoval (predpokladáme, že tieto úseky boli vybudované ešte koncom 20. storočia, resp. KPÚ Trnava nebol oslovený na vydanie stanoviska). Princíp riešenia omietnutej povrchovej úpravy oplotení zo strany parku však bude uplatňovať a požadovať v budúcnosti pri riešení akýchkoľvek zmien a úprav aj čiastkových úsekov oplotenia na hranici s parkom.

Národnú kultúrnu pamiatku „kaštieľ a park“ v Galante je potrebné zachovať a chrániť v súlade so všeobecným záujmom a s princípmi pamiatkovej ochrany, zakotvenými v pamiatkovom zákone, preto všetky práce súvisiace s odstránením pôvodného murovaného oplotenia a realizáciou nového oplotenia je potrebné vykonávať spôsobom, aby nedošlo k akémukoľvek ohrozeniu a poškodeniu zelene nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. 1851/1, k. ú. Galanta, ktorá je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky. Po realizácii stavby je nutné jej bezprostredné okolie zo strany parku prinavrátiť do pôvodného stavu.

Vzhľadom na archeologickú topografiu územia mesta Galanta nie je možné vylúčiť narušenie doposiaľ nepreskúmanej archeologickej lokality výkopovými prácami na danom mieste. V prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác postupovať podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza povolenie príslušného stavebného úradu.

Ing. arch. Gabriela Kvetanová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu Trnava

Doručuje sa:

- Karol Kollárik, Školská 755/6, 924 01 Galanta
- Mária Kolláriková, Školská 755/6, 924 01 Galanta
- Mesto Galanta, Mierové námestie 940/1, 924 18 Galanta
- Mesto Galanta, Oddelenie stavebného poriadku, Mierové námestie 940/1, 924 18 Galanta

Na vedomie:

- Erika Bogárová, erika.bogarova@gmail.com